

УДК 343.9:343.72

Богдан Сергійович ЛИФИРЕНКО,

курсант групи Ф1-301 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Фіалка М. І.

КОМП'ЮТЕРНЕ ШАХРАЙСТВО ЯК РІЗНОВИД КОМП'ЮТЕРНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Наш час можна охарактеризувати як епоху становлення інформаційного суспільства, впровадження високих комп'ютерних технологій у повсякденне життя людей. Електронно-обчислювальна техніка, Інтернет, мобільний зв'язок – нині знаходяться у безперервному розвитку і стали доступними різним прошаркам населення. Це зумовило появу нових сервісів та послуг, серед яких електронні платіжні системи, листування, соціальні мережі, торговельні платформи на яких проводяться торгівля, Інтернет-аукціони тощо.

Об'єднання комп'ютерних мереж і комунікацій створило умови для виникнення нових, народжених інформаційним суспільством, видів злочинних посягань проти власності – шахрайств, що вчиняються з використанням комп'ютерних мереж. Даному виду злочинів притаманні такі характеристики як велика суспільна небезпека, слабкий контроль з боку суспільства і правоохоронних органів, інтелектуальність, висока латентність, низький ризик для злочинця і, при цьому, порівняно легкий успіх, конфіденційність дій, анонімність будь-якого користувача. Боротьба з шахрайствами даного виду повинна включати комплекс соціальних, технологічних і кримінально-правових заходів протидії. Треба відмітити, що в юридичній науці розрізняються наступні кримінологічні групи комп'ютерних злочинів: економічні комп'ютерні злочини; комп'ютерні злочини проти особистих прав і недоторканності приватної сфери; комп'ютерні злочини проти суспільних і державних інтересів. До комп'ютерних злочинів у сфері економіки відносяться різні форми розкрадання шляхом неправомірного доступу в автоматизовані системи забезпечення діяльності різних установ.

На жаль, на даний момент ні у світовій, ні у вітчизняній практиці немає єдиного і точного визначення «комп'ютерного шахрайства». На думку С.В. Шапочки комп'ютерне шахрайство в більшості випадків є видом економічного шахрайства. Однак, воно може бути і проявом загальнокримінального шахрайства. Під комп'ютерним шахрайством він розуміє заволодіння грошовими коштами або завдання майнової шкоди шляхом використання банкоматів, мережі Інтернет, гральних автоматів, кредитних карт (кардінг) та інших платіжних засобів, а також шляхом маніпуляцій з програмами вводу-виводу і з використанням стільникового телефонного зв'язку.

Комп'ютерне шахрайство, як і комп'ютерні злочини, має дуже високу латентність. Відомими стають лише 10–15 % злочинів із усіх учинених. Це зумовлено тим, що багато організацій намагаються вирішити конфлікт своїми силами. По-друге, співробітники служб безпеки різних фінансових установ

чи великих компаній приховують прикрі факти злочинних посягань, як доказ власної непрофесійності. По-третє, часто потерпілі просто не здогадуються, що стали жертвою.

Сфери діяльності, в яких вчиняються комп'ютерні злочини, різноманітні. Найбільша частина комп'ютерних шахрайств учиняється в кредитно-банківській сфері – близько 70 %. Далі йдуть: злочини в сфері стільникового зв'язку – 20 % і сфера електронної комерції – близько 5 %.

Як висновок, можна наголосити на тому, що комп'ютерне шахрайство та злочини, вчинені у сфері інформаційних технологій є новими видами злочину. Вони мають високу латентність, необмежені у часі та просторі, велику кількість способів вчинення та низький рівень контролю з боку влади, що робить їх перспективним видом заробітку коштів у професійних злочинців.

Одержано 15.04.2019

УДК 796.323.2(477)

Маргарита Миколаївна МИХАЙЛІК,

курсант групи Ф2-301 ХНУВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук Казначеева Д. В.

ВІКТИМБЛЕЙМІНГ – НОВА ПРОБЛЕМА ЧИ СЬОГОДНІШНІ РЕАЛІЇ?

На сьогоднішній день все більше постає питання причин зґвалтування, адже з кожним днем випадки зґвалтувань в рази збільшуються. Але замість того щоб звинуватити кривдника суспільство звинувачує саму жертву. Це – віктимблеймінг (від англ. victimblaming – звинувачення жертви). І наше суспільство дуже часто використовує саме цю реакцію на злочини сексуального характеру.

Чому взагалі виникає таке явище? Звинувачуючи потерпілу людину в тому, що з нею сталося, ми несвідомо намагаємося відгородити себе від таких випадків. Вказуючи на її хибу, стверджуючи, що з нами такого не станеться, бо діятимемо «за правилами» які давно існують в нашому суспільстві.

Досить часто можна почути, що жінка заслужила це, бо сама спровокувала чоловіка, відверто одягнувшись, випивши занадто багато вина, і взагалі «навіщо вона туди пішла?» Ще з юності дівчат лякають зґвалтуванням: не одягати короткої спідниці, не пити в компанії хлопців, не ходити темними вулицями, носити газовий балончик і таке інше. Складається враження, ніби, дотримуючись цих «правил», дівчина буде в безпеці. Але ж юнака не виховують словами: «Дівчат гвалтувати не можна!» Це, напевно, було б смішно. І все ж бувають ситуації, коли відмову не сприймають серйозно, а сп'яніння чи слабкість використовують.

Віктимблеймінг глибоко вкоренився в суспільстві й сприяє розмноженню насильства. До ХХІ століття жінки подолали величезний шлях, щоб